

NASLOV PREDMETA: TEMELJI LINGVISTIKE**Nositelj predmeta:** doc. dr. sc. Zrinka Jelaska**Sadržaj:**

Polaznici koji nisu studirali jezične predmete upoznat će se s temeljima lingvistike: strukturom jezika, jezikoslovnim disciplinama, vrstama jezikoslovnih pristupa. Glavni dio kolegija pružit će gramatički pristup jeziku, a pozabavit će se osnovama društvenoga i psihološkoga pristupa jeziku.

Teme:

- Morfologija – riječi, njihovi dijelovi i oblici, tvorba riječi.
- Fonetika – zvuk u jeziku, govorni organi.
- Fonologija – zvukovna struktura u jeziku.
- Sintaksa – rečenične strukture.
- Semantika – značenje u jeziku.
- Pragmatika – jezik i jezične prepostavke komunikacije, razgovori, diskurz, govorni činovi.
- Jezik i društvo – jezične inačice, idiomi, dijalekti, standard, stilovi.
- Jezične promjene – povijesna proučavanja.
- Pisanja – sustavi pisanja, pisanje i govor, povijesni razvoj.
- Jezična obrada – govorenje, razumijevanje, jezik i um.
- Usvajanje jezika – rani i kasniji razvoj, teorije usvajanja, usvajanje drugih jezika, učenje jezika.

Broj sati: 30 (10 sati predavanja, 10 sati seminara, 10 sati vježbi)**Način provjere znanja:** pismeni i usmeni ispit**Literatura:**

- Akmajian, A. i dr. (1995) Linguistics: An Introduction to Language and Communication, MIT Press.
Crystal, D. (1991) The Cambridge Encyclopedia of Language
Fromkin, V. i R. Rodman (1993) An Introduction to Language, HBCP
Glovacki-Bernardi i dr. (2001) Uvod u lingvistiku, Zagreb, ŠK
Harley, T.A. (1996) The Psychology of Language
Lyons, J. (1992) Language and Linguistics: An introduction
Poole, S.C. (1999) An Introduction to Linguistics.
Radford, A. i ostali (1999) Linguistics, An introduction

Podatci o nositelju predmeta:

Dr. sc. Zrinka Jelaska docent je na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Rođena je 1957. u Zagrebu, Diplomirala je 1979. kroatistiku i fonetiku na Filozofskom fakultetu u Zagru, a 1982.-1983. pohađala je postiplomska predavanja iz lingvistike na Sveučilištu Connecticut. Magistrirala je 1984. a 1997. doktorirala je s temom "Poredbeni opis glasovne strukture hrvatskoga književnoga jezika". Radila je u Matematičko-informatičkom obrazovnom centru u Zagrebu, Odsjeku za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Centru za strane jezike i probleme govora Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Docent je na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Boravila je na usavršavanjima u inozemstvu, na sveučilištima u Kölnu i Stanfordu te na Connecticatu i Michiganu gdje je boravila kao Fulbrightov lektor. Član je uredništva Suvremene lingvistike, Predsjedništva HFD-a, Vijeća za jezikoslovje i hrvatski jezik i Odbora za lektorate Ministarstva znanosti i tehnologije, a voditeljica je Sveučilišne škole hrvatskoga jezika i kulture. Voditelj je i suradnik na više znanstvenih projekata.

Kvalifikacijski radovi:

- M. Kovačević, Z. Jelaska i B. Brozović "Comparing Lexical and Grammatical Development in Morphologically Different Languages", u Aksu Koc i sur. (ur.): *Perspectives on Language Acquisition*, Istanbul, 1998.
- Z. Jelaska "Utjecaji različitih rečeničnih struktura na dječju jezičnu obradu" u M. Ljubešić, ur. *Jezične teškoće školske djece*, Školske novine, 1997. str. 153 – 176.
- Z. Babić "The Influence of Semantics and Syntax on Sentence Repetitions in SLI Children", u M. Kovačević, ur.: *Language and Language Communication Barriers: research and theoretical perspectives in three European languages*, Croatian University Press, 1995, str. 97-131.
- Z. Babić "Utjecaj sintaktičke i semantičke rečenične strukture na dječju rečeničnu obradu", u J. Mihaljević-Digunović i N. Pintarić, ur.: *Primijenjena lingvistika danas*, Zbornik HDPL, Zagreb, 1994, str. 208-216.
- Z. Babić "Look Who is Touching Who: Croatian Verbs of Affectionate Touching" u D. W. Halwach i I. Stüc, ur.: *Spreche – Sprechen – Handeln*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1994, str. 229-325.
- Z. Babić "Otherlect and motherlect usage at international conferences", u Konig, P. i H. Wiegers, ur.: *Satz-Text-Diskurs*, Bd. II, 1994, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1994, str. 259-265.
- Z. Babić "Towards a Linguistic Framework of Prenatal Language Stimulations", u T. Blum, ur.: *Prenatal Perception, Prenatal Learning, Prenatal Culture*, Leonardo, Berlin-Honk Kong-Seattle, 1993, str. 361-386.
- Z. Babić "Kriteriji za izbor razlikovnih obilježja u slavenskim jezicima", *Croatica*, 1993, str 39-50.
- Z. Babić "Hrvatski glasnički nazivi prema tvorbenim načinima", *Jezik*, 4, 38, Zagreb, 1992, str. 97-107.
- Z. Babić i V. Josipović: "U potrazi za sustavnim prikazom hrvatskih naglasaka", *Suvremena lingvistika*, br. 30-31, god. 17, Zagreb, 1991, str. 37-58.